

Igra tišine

Djeca su ljudska lića koja zaslužuju poštovanje, superiornija su od nas zbog svoje nevinosti i većih mogućnosti za svoju budućnost. - Maria Montessori

Dob 1-3

Igra tišine

Aktivnost Igra tišine

Uvod

U ovoj lekciji naučit ćeš kako Montessori pristup promatra razvoj unutarnje sabranosti i sposobnosti aktivnog slušanja kroz iskustvo tišine. Igra tišine poziva dijete da uspori, obrati pažnju na vlastito tijelo i zvukove koji ga okružuju te da doživi mir kao nešto ugodno i poželjno. Ova aktivnost njeguje nježan osjećaj prisutnosti, pažnje i dubokog unutarnjeg mira.

Povezanost s prethodnim materijalom

Ova lekcija nadovezuje se na aktivnosti usmjerene na razvoj slušne pažnje, poput zvučnih cilindara i igre prepoznavanja zvukova iz okoline. Prije nego dijete može razlikovati fine zvukove, treba naučiti čuti samu tišinu — prostor između zvukova — što je temelj za koncentraciju, regulaciju emocija i cjelokupni senzorni razvoj.

Aktivnost: Igra tišine

Dob: od 2,5 godine

Materijali:

- Tiha prostorija
- Udoban prostor za sjedenje
- Nema dodatnih materijala

Opis:

Objasni djetetu da ćete zajedno “stvoriti tišinu” i da se tijekom toga ne krećete, ne govorite i ne stvarate buku. Sjednite zajedno i dopustite da se prostor smiri.

Kad primijetiš da se tišina uspostavila, šapatom mu reci da je *on* stvorio tišinu – to potiče osjećaj unutarnje kontrole i ponosa.

Zamoli dijete da sjedne ispred tebe, zatvori oči i sluša zvukove vlastitog tijela: disanje, pokret glave, šuštanje odjeće. Predloži mu da podigne ruku i osluškuje zvuk tog pokreta, zatim da lagano okrene glavu s jedne strane na drugu.

Potom mu reci da ustane i polako prošeće po sobi, obraćajući pozornost na zvuk vlastitih koraka, pa da se vrati i ponovno sjedne.

Nakon toga sjedni na suprotnu stranu prostorije i reci mu da, kada tiho izgovoriš njegovo ime, može prići i sjesti kraj tebe pazeći da stvori što manje buke.

Pričekaj trenutak tišine pa ga šapatom pozovi.

Ova aktivnost završava u miru, bez žurbe.

Cilj:

- Razvijanje osjetljivosti na zvuk i tišinu
- Razvoj sposobnosti koncentracije
- Poticanje unutarnjeg mira i regulacije emocija
- Jačanje svijesti o vlastitom tijelu i pokretima
- Povezivanje pažnje i sluha

Varijante:

- Igra „tihog hodanja”: dijete hoda kao mačka, vila ili list na vjetru.

- Igra „slušanja prostorije”: u tišini dijete imenuje zvukove koje čuje (vatrogasac u daljini, hladnjak, vjetar, listovi...).
- Proširi iskustvo šetnjom u prirodi gdje dijete sluša različite vrste tišine (šuma, livada, plaža).

Montessori kontekst

Igra tišine jedna je od najsuptilnijih i najdubljih Montessori aktivnosti, jer poziva dijete da otkrije unutarnju disciplinu bez vanjskog pritiska. Temelji se na načelu unutarnjeg reda i sabranosti, a tišina se shvaća kao prostor u kojem dijete može osjetiti vlastito tijelo i misli. Kroz ovu aktivnost dijete spontano razvija samokontrolu, pažnju i duboko poštovanje prema okolini.

Prijedlozi za produblјivanje

- Nakon igre tišine pitaj dijete: “Što si čuo? Kako se tvoje tijelo osjećalo?”
- Poveži s umjetnošću: nacrtajte „kako izgleda tišina”
- Uvedi kratke trenutke tišine u dnevnu rutinu: prije obroka, prije čitanja, prije spavanja.

Zaključak

Igra tišine daruje djetetu iskustvo mira koje će htjeti ponovno doživjeti. Kroz ove male rituale dijete otkriva svijet unutarnje tišine i ljepotu usporavanja, razvijajući sposobnosti koje će pratiti cijeli život.